Conferentie ghehouden in de Helle

tusschen de Ziele van Gustavus

K. v. Sweden ende de Ziele Olivier

Protector van Engelant.

CONFERENTIE

Ghehouden inde HELLE

Tusschen de Ziele van

GUSTAVUS

KONINCK van SWEDEN

Ende de Ziele van

OLIVIER

PROTECTOR van ENGELANT.

Gedruct tot Diependal in *Lucifers* Blaes-balck,
Anno 1660.

Gustavus.

WEl hoe ben ick dus haestelijck verandert/ waer is mijnen Sweedschen Adel/ waer is mijn bloetdorstich heyr/ waer is mijn wreet ghevolch;/ dat soo afgerecht was om moorden/ branden en blaecken? Hoe kom ick hier onder al dit selsaem gespuys. Wel zien ick daer niet een van mijn Confraters? Ick wil wat naerder by komen. Wel zien ick daer niet Olivier Protector?

Olivier.

Ick ben 't by de helsche waerheydt/ maer hoe ô machtich Coninck/ hoe dus onbekendt hier/ komt ghy de Hel verspieden? dat sal ick gheensints lijden/ want ick Ruwaert ben; of heeft u onsen Heer der Duyvelen Conink/ met den helschen Post ontboden/ om in der Duyvelen Crijgs-Raedt te stemmen/ om den Duytschen Oorloch weder aen te vangheen?

Gustavus.

O weerden bloedt/ en Oorlochs dorstigh broeder/ hoe ben ick verblijdt hier een vriendt te vinden. Wilt ghy dat wy wat naerder spreecken/ kom laet ons alleen vertrecken.

Olivier.

Dats goedt/ maer siet den Ceremony-meester komt.

Gustavus.

Ick ben hier maer stracks en onbekendt ghekomen/ flucx gaen wy/ uwen subtilen raedt en verstandt/ sal my ergens ontrent Lucifer konnen dienen.

Olivier.

My verwondert machtigh dat uwe Majesteyt dus incognito is/ want doen ick ter Helle quam/ wasser qualijck een Duyvel over ghebleven/ of quam my met tryumphen te ghemoet en verwillekomen.

Gustavus.

Ick bidde u Hoogheydt verhaelt my doch daer wat van; of dat anders/ als in onse Rijcken toe gaet/ want ick doch tijdts ghenoeg hebbe/ en niet en dencke soo haest van hier te vertrecken.

Olivier.

Doen ick in Engelandt de moordt ghesteecken was/ en Sathans commissie en contract van seven Jaer den Duyvel voor 't Protectors Ampt te dienen/ hadt afgeleydt en uytghevoert/ vermoordende den heylighen Con: Carel met meenigh Prins en Baron/ en 't ghantsche Landt doorsaeyt met Troubelen en soodanighe onstuymigheden/ als uwe Majesteyt weet/ dat de Leken d'alderschijnwijste voor sotten en narren achten/ soo ben ick ghes̄eten op een wonderlijck Monster te poste aen dit Hof ghekomen. Ick hadde eenigh tamelijck ghevolgh en equipagie/ 't welck ick op

wegh versamelde/ van af-gestorven Engelsche suypgelinghen van mijne natuere.

Gustavus.

Ey! lieve Broeder vertrecken wy wat in u geheym-Cabinet/ op dat wy eensdeels van dese Triumphen hooren / ende anderdeels een uytken confereren/ aengaende den toestant van ons Rijck / en vorders malkanderen assisteren met goeden raedt / en insonderheyt wat geduerende mijne absentie te doen staet/ om de werelt en specialijck d'Hollanders / die my soo veel int vaerwater geweest zijn, te vexeren/ beschadighen / en van alle kanten te bedrieghen.

Olivier.

Heer Koninck daer toe ben ick bereyt / Ick sal't eerste maer kortelincx aenraken/ op dat wy gheen tijdt verliesen / om't principaelste dat meer tot Duyvels dienst streckt niet te verkorten.

Olivier Cromwel voortgaende, verhaelt aen den Kon. Gustavus hoe dat hy inde Helle ingehaelt is.

Den Duyvel Bleckas / die my van duyvels wege Protector hadt ghemaeckt/ om't helsche zaet van twist in Engelandt te stroyen / onder coleur van Religie en yver voor de ruste der Natie / quam my als Ceremonymeester te gemoet met 6000 geesten voor eerste brigade/ ghevolcht met duysent andere brigades. Om al dit te particulariseren is den tijdt te kort / en my onmogelijck: kortelincx om de sake maer een weynich te verstaen daer in tredende/ segghe dat d'eerste bende verdoemt door ambitie / opgherecht met Brouwers gereedschap/ wapen van mijn adelijcke afkomste/ ghesteten op Struys-vogels/ voerden een divise / als niet komt tot yet, soo ists allemans verdriet. Een ander/ door Cromwels bloetdorstigh zweert van onrechtveerdigheyt is d'Helle groot ghemaeckt. Daer was noch een brigade voerende de baniere van verdruckinge/ strenghe beschermighe van Europa / en vande Zee / overlast ende bedroch. Een ander voerde de vlagh van den nieuwen Olivier uyt sijn selven gheboren / de reyne oprechtigheyt van 't menschelijck geslacht violerende/ de trouwe simpelheyt ter aerden vellende/ stellende door 's Koninx publicke doot / my de Croon van heerschappije op 't hooft. Daer veertoonde sich noch eene brigade Duyvels / die voerden 't Schavot daer ick den Kon: selfs vermomt zijnde/ den kop af-sloegh.

Gustavus.

Hoe Heer Protector hebt ghy den Scherp-rechter selfs geweest/ dat wist ick by mijner zielen niet.

Olivier.

O ja / maer niemandt heeft het opt ghewetten. Achter den treyn van dit Schavot volghden menighte Duyvels / voerende wimpels en banieren

nieren vol inscriptien / en onder andere vertoonende in mijnen tijdt de collusie met Vranckrijck / om de Spaensche en Statische Nederlanden te verdrucken / en t'onder te brenghen / druckende de Religie met vervalschte schijnheylicheydt / verdervende de Monarchie / en formerende de grouwsaeme Republicque : Item mijn veelvoudighe Zee roverye op d'Hollanders : Item hoe ick Louys XIV. dwangh Koningh Carel uyt Vranckrijck te verbannen. Noch een ander Bende voerde vertooninghen alle de Tyrannen / die van s'Werelts beghin gheweest zijn / en daer stont ick in't midden verheven op een Pyramyde / ghedraghen op de schouders van acht Beulen / en daer ick noch om lachend was / een groote Bende Duyvels / die niets anders voerden als dat mooy werck van seclusie van de Princen van Orangien.

Gustavus.

By Lucifers kop / daer hadt ghy een overdobbel proefstuck van subtiliteyt ghedaen / en van dien tijdt af voordeelde ick door d' Hollandtsche onbrome kleynhertigheyt desselfs decadentie.

Olivier.

Ick hadt daer noch wat anders mede voor / hadt het onsen Keyser Lucifer belieft mijne Commissie op aerden noch wat te prolongeren / Ick meyne dat ick met die seclusie wonderlijcke scheuringhen en oneenigheden soude toegebracht hebben / ghelijck het al vry begon. Ja de Jongens ende Kinders begonden al ter liefde van den Prins op de been te komen/en doenmen die stuyte/ quam 't grove grauw de sake verdedigen/ schendende d'huysen vande Overigheden/ende men wist Ruyters en Voetknechten niet tijts genoegh by d'handt t'hebben / om sich te versekeren voor de vreese van groter ghevolgh. Om dan te besluyten alle dese Duyvels-vreucht t'mijnder glorie aengerecht / soo quam noch Duyvels moeder mede ter Hellen uyt/ om my te verwillekomen/ en die ontfinck my op een groote stellagie/ opgerecht op armen/ beenen en halsen van omgebrachte Engelsche/ alwaer met wonderlijcke Instrumenten den Rinck gesteken wiert. Hier mede brochten my al dese benden na de Helle/daer ontrent den Keyser Lucifer my oock ontmoete/ met noch meer ghevolgh van Duyvels / en hem geharangeert hebbende/ leyde my logeren in sijn Keyserlijck Paleys/ alwaer ick't zedert President van sijnen Raedt van Oorlogh inde werelt ghemaeckt ben / en nu geloof ick Heer Kon: dat uwe Maj: soo schielijck en haestigh niet en is ghekomen / ofte onsen Heer moet wat groots en ghewichtighs voor d'handt hebben/ want het is meer als ongemeen/ dat uwe Maj: geen ander onthael en soude ontfanghen/ daer hy soo goede diensten gedaen heeft/ ja die de mijne ver overtreffen.

Gustavus.

Ick beken ick heb 't gantsche Christenrijck door het aenvanghen van den Poolschen Oorlogh / ontroert / doen schreyen en lamenteren / niet alleen aen Koningen en Princen ghewelt ghedaen / maer aen byson-dere slechte Persoonen / jae ick wiert soo constant in wreetheyt / dat ick arme Vrouw luyden / die ick nacht en dagh liet aerde aende nieuwe wercken van Croonenburgh kruyen / levende in putten graven / om dat sy door vermoeytheyt niet lenger meer voort konden.

Olivier.

Seecker Heer Koningh uwe Majesteyt heeft eers ghenoech in de Helle in ghelept / ende ick verstae dat ghy gheloont sult werden met groote ampten / en ick gheloove dat men u President sal maecken van den nieu-wen Krijghs-raedt / om t'inventeren eenen nieuwen Oorlogh tusschen Vranckrijck en d'Hollanders.

Gustavus.

Heer Protector daer ben ick machtich toe gheslepen.

Olivier.

Heer Koningh in wat toestant hebt ghy uwe saecken / en d'uytwer-kinghe uwer desseynen ghelaeten / doen ghy van Gottenburgh hier quamt reysen ?

Gustavus.

In seer goede ghestaltenis / om het Christenrijck noch langher te trou-beren / want ick hebbe mijnen Soon Regent ghelaeten / onder de di-rectie van sijne Moeder / en 10 a 12 vande aldersijnste / die approberen-de mijnen uytterstenwille / my in 't vertreck met hanttastinghe beloof-den / dat sy de Sondt nochte Croonenburgh / door geene middelen / noch Tractaten en souden overgheven / ende om 't selfde te verdedighen sal men den lesten man uyt Sweeden laeten komen. Ick hebbe ghelast dat men met Poolen de Vreede soude maecken / doch niet anders als separatelijck buyten de Geallieerde / behoudens dat ick Marienburgh behoude / om den Verbondt-breecker Brandenburgh diversie te geeven / met stroopen / blaecken en branden / sijn Landen te ruineren / en alsoo machteloos er in andere actien te maecken / oock en sullen mijne Volmach-tighde niet rusten / voor dat sy hem / ende sijn landt verwoest en uytghe-mergelt hebben / ghelijck met Fredrick ghedaen is.

Olivier.

Ja maer Vranckrijck / Enghelandt en Hollandt willen u te Croonen-burgh niet laten.

Gustavus.

Ach ! lieve Vriendt / de quintessentie uws Policie weet wel beter / en dat Vranckrijck en Engelandt sulcks heel anders meenen ; U. Hoogh: seght

seght dit om de vodden van de Hollandtsche Tractaten; most ick die niet in 3 weecken accepteren/ en alles restitueeren op den voet van het Rodtschilsche Tractaet ? 't is nu ontrent 10 maenden / wat isser opghevolght? Hebben de Fransche ende Engelsche tot d' executie wel yets gedaen? ter contrarie/ Engelandt heeft volgens de concepten met uwe Hoogh: ende dessels succederende Soon verhindert/ sulckx dat Hollandt meniehte hondert duysent Croonen onnuttelyck met dessels respective Vlooten verguist heeft/ en hebben niets gedaen.

Olivier.

Dat hebben d' Ambassadeurs om stilstant en prolongatie immers gedaen.

Gustavus.

Dat doet ter Duyvel/ myn geldtanders/ soude uwen Admirael Montagu langer tusschen beyde ghebleven hebben/ maer voor syn vertreck hadt ick dat werckjen in myn Cabinet.

Olivier

Dien tydt is nu voorby/ dien list is nu buyten kracht en vigeur/ de Hollanders sullen nu lustich aendringen/ en nu uwe Majestept absent is/ sullen uwe volmachtighde affronteren: Doch ick wil vertrouwen dat onsen meester Lucifier u haest sal depescheren/ soo haest den Kryghs-raet gehouden is/ want uwe Majesteyt hier over 2 Jaer uyt Poolen ghekomen/ wiert naer 3 maenden weder afgeveerdicht.

Gustavus

Dat waer goedt dat ick haestelick weder ghesonden wierde/ maer ick vrees neen/ want die hier eens als President kompt / gelyck Milord seght dat ick worden sal/ sendt men soo haest niet weder/ en schoon ick hier blyven moet/ soo acht ick de Blaeuw-mutsen niet/ 't waer beter dat sy 't tot uyt de Kaesen snede ende den Haringh kaeckten/ als hun met vremden Oorlogh te bemoeyen.

Olivier

Ondertusschen willen sy uwe Majest. kiesen.

Gustavus

Ach! Hoogheyt wat syt ghy een Proef-meester van gebeynstheyt: u Hoogheyt is doch wel bekent/ dat ick noch te Landtskroon 39 Oorlogh-schepen hebbe/ daer niemandt by en kan/ en mynen Wrangel kan soo wel voltigeren/ als den Hollandtschen Ruyter danssen / die maer 32 snaren op syn instrument heeft: noch hebbe ick binnen Gothenburg en Stocholm 11 kloecke Schepen/ en die van uwe gestabileerde Republicanen armeeren tot 80 Oorlog schepen/om 't contraet van secretesse tusschen u/ my/ en haer opgerecht te voltrecken/ met 28. Schepen/ onder 't beleyt van mynen goeden vriendt den Admirael Montagu.

Olivier

Dits den rechten wegh om d' Hollanders van langher assistentie aen Denemarcken af te snyden/ de kreuke inde Negotie en d' over-groote onkosten/

Olivier

heeft haer seer flaeuw/ende de beurs seer plat ghemaeckt/ konnen sulckx qualijck langer continueren.

Gustavus.

In dit Hollandts getroubleert watter soeckt Louis te vissen/ en smijt veel aes van nieuwe schattingen in Zee/en veel picadellekens op datse daer aen souden stoten/ en soo occasie en recht van manifest vinden/ desselfde aen den Oorlog aen te doen/ want den Cardinael door 's Koninckx Gesant/ in Conferentie zijnde/ gelijck U. Hoogheyt alsnu met my is/ verklaeret heeft/ dat Vranckrijck gheen contentement sal nemen/ voor dat d' Hollanders sullen opgebracht ende voldaen hebben alle d' onkosten van Oorloghe 't sedert den Munstersche apart [illegible]staten/ tot den dagh van Vrede tusschen de Cathol: Koningen.

Olivier

Het staet Hollandt machtigh schoon/ waer sijn de Batavieren? Ick mercke 't sedert dat sy door my timide geworden sijn/ dat haere couragie slabbach is/ en noch almeer voor Vranckrijckx actien sullen vernederen/ en alsmen Regenten soo ver heeft dat sy verbaest en verschrickt staen om de gerechtigheyt harer Onderdaenen voor te staen/ soo ist Koer vande Regeringhe in stucken.

Gustavus.

Wel geseyt Broeder/ Vranckrijck heeft dat al afgeloert/ en houtse door assistentie aen my/ met 7 millioenen jaerlijcx dragende/ en men melcktse eensdeels de negotie af/ en anderdeels consumeren door de groote equippage alle overighe effecten. Dus gestelt/ Broeder/ heb ick mijn Rijck gelaeten/ en alsoo ick vermoeyt ben van reysen/ soo wil ick Oorloof nemen/ en my vertrecken tot de naeste occasie/ om van 't resterende dat ons te doen staet/ inde eerste cessie ende Raet van Lucifer/ breeder te spreecken.

Olivier

Uwe Maj. blijve my vergasten/ en terwijl de selfde incognito gekomen is/ sult hier gelieven te logeren. Soo hebben wy naer uwe Majesteyts genomen ruste meeer tijdt te beraemen 't geene wy inden Raet te proponeren hebben.

Eynde vande eerste Conferentie

Biblioteka Jagiellońska
stdr0015083